

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลได้ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

1. การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
2. การอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียน โดยการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และการใช้แบบทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน สรุปผลได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 83.83/84.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7374
3. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ตามลำดับ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 83.83/84.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการศึกษาของ อรุณี จิรมหาสาร (2550 : 37-67) ได้ศึกษาการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง เที้ยวเมืองสามชัย ผล

การศึกษาค้นคว้าพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน ประกอบการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง เที้ยวเมืองสามชัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.44/80.20 อุไร ยาพิมาย (2550 : 76-98) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ไหมดีที่หนองบัวคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ไหมดีที่หนองบัวคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.67/83.85 และจุฑามาศ ชัยสงคราม (2552 : 18-21) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.72/82.22 แสดงว่าการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก 1) การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ หนังสือส่งเสริมการอ่านทั้ง 5 เรื่อง ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับจุดประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และวัยของผู้เรียน จนสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ และเทคนิควิธีการที่หลากหลายรูปแบบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร คู่มือเนื้อหา และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ ตามคุณลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี ซึ่งจะต้องเป็นเรื่องที่เรียนมาแล้วเหมาะกับวัย และความสามารถของผู้เรียน หลากหลายรูปแบบ ให้ฝึกโดยเน้นกระบวนการคิด นอกจากนี้เหตุผลที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพ คุณลักษณะตามหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี ทำให้นักเรียนให้ความสนใจในการอ่าน อ่านแล้วเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับคำกล่าวของอภิวรรณ วีระสมิทธิ (2544 : 19) ที่กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านจะเป็นสื่อช่วยพัฒนาเด็ก ทำให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง เกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ จลาครอบรู้ มีไหวพริบและไหวพริบดี เป็นอาหารสมองที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็ก การที่เด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย จะช่วยให้เด็กพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์ดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะการอ่านอย่างเต็มตามธรรมชาติ และความสามารถของนักเรียนแต่ละคน จึงตรงกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7374 สอดคล้องกับ สมสนิท ไพศาล (2548 : 58-84) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7294 สอดคล้องกับ ธนวรรณ เทียนเกษญา (2548 : 91-131) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอร์กับแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มแบบจิกซอร์ที่สร้างขึ้น มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8104 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 81.04 นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอร์กับแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู มีผลการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ อุไร พายิมาย (2550 : 76-98) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง โหมคดีที่หนองบัวคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง โหมคดีที่หนองบัวคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6648 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ 66.48

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า กิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ ตรงตามเนื้อหาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดหลักสูตรเป็นอย่างดี เนื่องจากนักเรียนเข้าใจและสามารถทำแบบวัดทักษะหลังเรียนได้มากและเป็นที่น่าพอใจสอดคล้องกับการศึกษาของ เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา (2549 : 128-131) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการได้รับการเรียนรู้โดยใช้เพลง

ประกอบการสอนแตกต่างกัน โดยคะแนนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อน ได้รับการเรียนรู้วรรณกรรม จิตรเวทิน (2548 : 46 - 64) ได้ศึกษา การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน โดยใช้หนังสือประกอบการเรียน เรื่องเที่ยววังละหาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนมีความสนุกสนานในการอ่านและการทำกิจกรรมสอดคล้องกับ อุไร ยาพิมาย (2550 : 76-98) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ไหมดีที่หนองบัวคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ไหมดีที่หนองบัวคำ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชนวรรณ เทียนเฉยฉา (2548 : 91-131) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอร์กับแผน การจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอร์กับแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู มีความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ด้วยกิจกรรมแบบจิกซอร์ โดยรวมเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์ และด้านการวัดและประเมินผล ในระดับมากที่สุดทุกด้านสอดคล้องกับการศึกษาของอุไร ยาพิมาย (2550 : 76-98) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ไหมดีที่หนองบัวคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ไหมดีที่หนองบัวคำ อยู่ในระดับมากแสดงถึงหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเหมาะสมที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน ปลูกฝังให้นักเรียนรักการอ่าน เห็นความสำคัญ และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ทั้งนี้เพราะหนังสือส่งเสริมการอ่านผู้วิจัยได้สร้างตามขั้นตอนการสร้างหนังสือสำหรับเด็กเริ่มจากการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ศึกษาผลงานของนักเขียนต่าง ๆ วิเคราะห์นักเรียน ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเลือกเนื้อหาที่ตรงกับความสามารถ และความต้องการของเด็ก
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นของนักเรียน เขียนเรื่องและจัดทำ
 รูปเล่มตามหลักจิตวิทยา (จินตนา ไบกาชุยี, 2534 : 85 – 95) นอกจากนี้การวาดภาพประกอบ
 มีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องจึงทำให้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมามีคุณภาพสอดคล้อง
 กับคำกล่าวของหทัย ต้นหยง (2529 : 159) และจวีวรรณ อุหาภินันท์ (2527 : 57) ที่กล่าวว่า
 หนังสือที่ดีสำหรับเด็ก เนื้อเรื่องเป็นเรื่องที่เด็กสนใจและต้องการ สนุกสนาน มีคุณค่า ให้แง่คิด
 เป็นเรื่องสั้น ๆ เนื้อเรื่องไม่ยาวเกินไป ภาพประกอบสวยงาม เป็นภาพขนาดครึ่งหน้า อาจเป็น
 ภาพเหมือนหรือภาพการ์ตูนก็ได้ ส่วนสีจะเป็นแม่สีหรือสีดูกลมกลืน นอกจากนี้หนังสือส่งเสริม
 การอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นร้อยแก้ว ใช้คำที่ไพเราะ สละสลวย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายใช้
 ประโยคสั้น ๆ ข้อความกะทัดรัด ทำให้เด็กมีความสนใจในการอ่าน อ่านแล้วได้รรถรสในการ
 อ่าน สนุกสนานให้ความรู้ ช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลให้
 นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ
 อภิวรรณ วีระสมิทธี (2544 : 19) ที่กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านจะเป็นเครื่องช่วยพัฒนา
 เด็ก เพราะการอ่านหนังสือทำให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง เกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์
 ฉลาดรอบรู้ มีเชาวน์ปัญญาและไหวพริบดี หนังสือที่เหมาะสมกับวัย จะช่วยให้เด็กพัฒนาการด้าน
 สติปัญญาและอารมณ์ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ครูจะต้องวิจัยปัญหาของการจัดการเรียนรู้ให้ละเอียดและเข้าใจเพื่อจะได้
 ปรับปรุงและนำรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้มาใช้แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง
- 1.2 ครูควรชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนหลักการวิธีการและวัตถุประสงค์ในการ
 จัดการเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจให้นักเรียนเข้าใจเพื่อจะได้ปฏิบัติให้
 ถูกต้องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 1.3 ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นให้แก่นักเรียนและใช้วัสดุ
 อุปกรณ์ใบงานใบความรู้ให้มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
- 1.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงและให้ต่อเนื่อง
 เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเต็มที่

1.5 การคัดเลือกเนื้อหาบทเรียนที่จะนำมาจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านครูควรเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียน

1.6 ควรส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้หน้าที่ดีเพื่อให้สามารถทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในฐานะเป็นสมาชิกกลุ่มและสามารถอภิปรายร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.8 ควรนำแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาจัดทำเป็นเอกสารคู่มือหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป

2.1 ควรนำหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้นไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียน โรงเรียนอื่น ๆ เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่น ๆ

2.3 ควรมีการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อจัดการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

2.4 ควรสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านในลักษณะการบูรณาการกับเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างหลากหลาย และเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านไปพร้อมกันด้วย

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านขึ้นมาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หรือวิชาอื่น ๆ เพื่อการเรียนการสอนในวิชานั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ